

En skattemyndighets handläggning av ett överklagande, bl.a. fråga om den skattskyldiges återkallelse av överklagandet och återtagande av återkallelsen

---

JO Pennlöv meddelade den 12 oktober 2001 följande beslut.

Anmälan

AA klagade på skattemyndighetens handläggning av ett ärende rörande mervärdesskatt.

Utredning

Den aktuella akten hämtades in och granskades. Härefter upprättade föredraganden i ärendet en promemoria med följande innehåll.

AA har i en anmälan, som kom in till JO den 26 mars 2001, klagat på skattemyndighetens handläggning av ett mervärdesskatteärende. Av anmälan och de handlingar som AA har fogat till denna framgår att han bl.a. är missnöjd med myndighetens dröjsmål med att överlämna ett överklagande till länsrätt.

Skattemyndighetens akt har hämtats in och granskats. Av akten framgår i huvudsak följande.

AA har den 8 mars 1996 inkommit till skattemyndigheten med ett överklagande av ett omprövningsbeslut daterat den 1 februari 1996. Den 13 mars 1996 har han kommit in med ett överklagande av ett omprövningsbeslut daterat den 3 maj 1994. I en skrift daterad den 15 juli 1996 har han återkallat överklagandena. Härefter har han den 3 april 1998 kommit in med en skrift i vilken han återtagit återkallelsen. Ingen av de nämnda handlingarna har, såvitt framgår, föranlett någon handlägningsåtgärd från skattemyndighetens sida.

Skattemyndigheten bör yttra sig över handläggningen av ärendet i nämnt avseende.

Ärendet remitterades till skattemyndigheten, som genom regionskattechefen BB anförde i huvudsak följande.

Överklagandena av de aktuella omprövningsbesluten har ingivits till skattemyndigheten den 8 och 13 mars 1996. Den ingivna återkallelsen av överklagandena av den 15 juli 1996 har såvitt framgår av utredningen inte föranlett någon annan åtgärd än att handlingen tillförts AA:s skatteakt. Såväl diarieföring som bekräftelse till AA att handlingen inkommit till skattemyndigheten saknas.

Skrivelsen av den 28 mars 1998 har inkommit till skattemyndigheten den 3 april 1998. I den återtår AA den tidigare ingivna återkallelsen av överklagandena. Skattehandläggaren CC har, enligt sitt yttrande, tagit telefonkontakt med AA med anledning av den ingivna skrivelsen. Vid telefonsamtalet har CC bibringats uppfattningen att AA inte längre stod kvar vid sitt överklagande av omprövningsbesluten. Denna omständighet har såvitt framgår av utredningen medfört att någon ytterligare handläggning av ärendet inte förekommit. Såväl skriftlig bekräftelse som tjänsteanteckningar om telefonsamtalet saknas.

Skattemyndigheten i Västerås konstaterar att det uppenbarligen uppstått missförstånd mellan AA och CC om den vidare handläggningen av överklagandeärendena vid det aktuella telefonsamtalet. De anmärkningar som kan riktas mot handläggningen är avsaknaden av vederbörliga tjänsteanteckningar och handlägningsåtgärder med anledning av de ingivna skrivelserna.

AA har beretts tillfälle att yttra sig över remissvaret, men har inte hörts av.

Bedömning

Jag vill inledningsvis redogöra för förvaltningslagens (1986:223) – FL – allmänna krav på handläggning i aktuellt avseende.

När en överklagandeskrift kommer in till den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet, skall myndigheten pröva om skrivelsen kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, skall den som regel avvisas (24 § FL). Om överklagandet inte avvisas, skall överklagandeskriften och övriga handlingar i ärendet överlämnas till den myndighet som skall pröva överklagandet (25 § FL).

I 27 § FL finns bestämmelser om omprövning av beslut. I paragrafen föreskrivs att en myndighet skall ändra ett beslut, som den har meddelat som första instans, om den finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning och om ändring kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte skall gälla (inhibition). Av 28 § första stycket samma lag framgår att ett överklagande av en myndighets beslut förfaller, om myndigheten själv ändrar beslutet såsom klaganden begär. I så fall tillämpas inte 24 och 25 §§. Ändrar myndigheten beslutet på annat sätt än klaganden begär, skall överklagandet enligt andra stycket i samma paragraf anses omfatta det nya beslutet, om inte avvisning skall ske enligt 24 §.

Förvaltningslagen anger således två specifika situationer när ett överklagandeärende skall avslutas hos den myndighet som fattat det överklagade beslutet. Detta sker dels när rättidsprövningen utfaller negativt (24 §), dels när omprövning medför att beslutet ändras såsom klaganden begärt (28 §). Jag har tidigare uttalat att dessa stadganden inte bör tolkas extensivt och att frågan om ett ärende skall avslutas till följd av att ett överklagande återkallas hos beslutsmyndigheten därför bör avgöras av besvärinstansen (se JO:s ämbetsberättelse 1992/93 s. 463 och 1997/98 s. 411).

För taxeringsärenden har skattemyndigheterna enligt 3 § FL att tillämpa de specialregler som finns i taxeringslagen (1990:324) – TL. Enligt 6 kap. 5 § TL skall skattemyndigheten pröva om ett överklagande av ett taxeringsbeslut kommit

in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall det som regel avvisas. Denna bestämmelse motsvarar i princip 24 § FL. Reglerna i TL om omprövning efter överklagande av ett taxeringsbeslut skiljer sig däremot i allt väsentligt från reglerna i FL. Enligt 6 kap. 6 § första stycket TL skall skattemyndigheten som huvudregel snarast ompröva det överklagade beslutet. Enligt andra stycket i samma paragraf förfaller ett överklagande, om skattemyndigheten ändrar beslutet såsom den skattskyldige begär. Om myndigheten ändrar beslutet på annat sätt än den skattskyldige begär, skall överklagandet enligt tredje stycket anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får myndigheten lämna den skattskyldige tillfälle att återkalla överklagandet. Av 6 kap. 7 § samma lag framgår att om överklagandet inte avvisas enligt 5 § eller förfaller enligt 6 §, skall skattemyndigheten överlämna överklagandet, sitt omprövningsbeslut och övriga handlingar i ärendet till länsrätten.

Vid den nya taxeringslagens tillkomst framhölls tydligt att alla otvistiga frågor skulle avgöras på skattemyndighetsnivå. Av denna anledning infördes bestämmelsen i 6 kap. 6 § tredje stycket att skattemyndigheten kan bereda den skattskyldige tillfälle att återkalla sin talan. Bestämmelsen avser t.ex. situationer där den skattskyldiges yrkanden i allt väsentligt har bifallits eller en utförlig beslutsmotivering kan ha rätt ut en tidigare oklarhet. Återkallar den skattskyldige överklagandet skall skattemyndigheten avskryva ärendet (se prop. 1989/90:74 s. 320 och 414).

I detta fall kom AA:s överklaganden in till skattemyndigheten den 8 och 13 mars 1996. Skattemyndigheten hade då att pröva om överklagandena kommit in i rätt tid och, vid sådant förhållande, snarast ompröva de överklagade besluten. Myndigheten hade, såvitt framkommit, inte vidtagit några åtgärder med anledning av överklagandena när AA inkom med en återkallelse av dessa, daterad den 15 juli 1996. Inte heller den skriften föranledde – anmärkningsvärt nog – någon handlingsåtgärd från myndighetens sida.

Här uppkommer då frågan vad myndigheten, efter att återkallelsen inkommit, bort vidta för åtgärd. Situationen är ju här en annan än den som avses i 6 kap. 6 § tredje stycket TL, eftersom återkallelsen kom in till skattemyndigheten innan myndigheten hunnit fatta sitt omprövningsbeslut. Jag finner dock härvid inte något bärande skäl för varför handläggningsordningen i den nu aktuella situationen skulle vara annorlunda än den när skattemyndigheten hunnit göra sin omprövning. Skattemyndigheten bör således enligt min mening i en situation som den förevarande, dvs. när en återkallelse kommer in till myndigheten innan den gjort sin omprövning, vara behörig att skriva av ärendet. En sådan ordning överensstämmer rimligen också med lagstiftarens intentioner med TL.

Den 3 april 1998 gav AA in ett återtagande av den tidigare återkallelsen. Att ett återtagande av en återkallelse medför att överklagandet skall handläggas som om det inte återkallats framgår av rättsfallet RÅ 1994 ref. 77. Skattemyndigheten skulle således efter nämnda tidpunkt ha handlagt överklagandena i vanlig ordning. Myndigheten har i remissvaret i detta avseende anfört att handläggaren i ärendet i samband med ett telefonsamtal med AA fått uppfattningen att denne inte kvarstod

vid sina överklaganden. Jag vill här påpeka att ett muntligt återkallande av ett överklagande inte utgör grund för avskrivning (se RÅ 79 2:36).

Avslutningsvis vill jag framhålla att jag givetvis är mycket kritisk till frånvaron av handläggning i AA:s ärende. Att myndigheten inte förefaller ha haft alla de rättsliga frågorna helt klart för sig har jag, med tanke på dessas komplexitet, större förståelse för.

Med den kritik som uttalats ovan avslutar jag ärendet.